

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

д.ю.н., доцент К.Р. Добкіна

«29» 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИРІШЕННЯ
ТРУДОВИХ СПОРІВ»**

галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»
освітньо-професійна програма ОС Магістр
спеціалізації «транспортне право»
вибіркова дисципліна

Київ 2022 р.

Робоча програма з дисципліни «Актуальні питання вирішення трудових спорів» для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-професійна програма ОС Магістр, спеціалізації «Транспортне право», вибіркова дисципліна.

Розробник: Новосельська Ірина Василівна – доцент кафедри цивільного та кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного та кримінального права

Протокол від « 30 » серпня 2022 року № 1

Завідувачий кафедри
цивільного та кримінального права
к.ю.н., доцент

А.В. Мусієнко

(підпис)

«   » _____ 2022 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 08 «Право»	<i>вибіркова</i>	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-професійна програма ОС магістра	Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		Лекції	
		18 год.	12 год.
		Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	74 год.
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
 для денної форми навчання –
 для заочної форми навчання –

Мова навчання - українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – засвоєння найвагоміших інструментів трудового права – трудових спорів, а також вивчення теоретичних положень та вироблення навичок практичного застосування знань і норм чинного законодавства у цій сфері

Завдання: вивчення та аналіз законодавства України про працю щодо трудових спорів, актів вищих судових інстанцій; опрацювання навчальної та наукової літератури; розв’язання ситуаційних завдань, виконання вправ, розробка процесуальних документів,

структурно логічних схем; підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, огляду практики застосування національного законодавства та зарубіжного досвіду з розгляду трудових спорів; на прикладах судової практики навчити визначати предмет доказування та необхідні докази з основних категорій трудових спорів.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: джерела правового регулювання порядку вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів в Україні, особливості розгляду окремих категорій трудових спорів

уміти: правильно застосовувати законодавство, що регулює порядок вирішення трудових спорів, складати проекти документів з метою вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів, аналізувати практичні ситуації.

Компетентності отриманих знань

<p>Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p> <p>Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p>
--	--

	<p>РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.</p>
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Загальна характеристика трудових спорів.

Історія виникнення і розвитку трудових спорів в Україні. Причини виникнення трудових спорів. Поняття трудових спорів та їх класифікація. Сторони трудових спорів. Предмет трудового спору. Індивідуальні трудові спори. Колективні трудові спори. Причини і умови виникнення трудових спорів. Причини об'єктивного і суб'єктивного характеру. Принципи порядку розгляду трудових спорів. Спеціальні і загальні принципи. Підвідомчість індивідуальних і колективних трудових спорів. Трудові спори, які розглядаються у загальному порядку, трудові спори, які розглядаються виключно судом, трудові спори, які розглядаються у позасудовому порядку..

ТЕМА 2. Органи та способи захисту трудових прав і законних інтересів працівників.

Роль і значення судів у розгляді трудових спорів. Строки звернення до суду для розгляду індивідуальних трудових спорів. Особи, які беруть участь у справі.

Треті особи у трудових спорах.

Порядок звернення до суду за вирішенням трудового спору. Підвідомчість і підсудність справ про трудові спори судам. Компетенція місцевих судів по розгляді трудових спорів.

Підготовка справи до судового розгляду.

Докази у справах про вирішення індивідуальних трудових спорів.

Загальний порядок судового вирішення індивідуального трудового спору.

Судове рішення по індивідуальних трудових спорах.

ТЕМА 3. Розгляд індивідуальних трудових спорів у комісії з трудових спорів.

Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів у комісії з трудових спорів. Правова природа комісії з трудових спорів. Компетенція комісії з трудових спорів. Строки звернення до комісії з трудових спорів. Порядок прийняття заяви працівника. Правомочність засідання та відвід членів КТС. Порядок і строки розгляду трудового спору в КТС. Порядок прийняття рішення КТС. Оскарження та порядок виконання рішення комісії з трудових спорів. Право працівника вимагати примусового виконання рішення КТС з трудового спору. Діловодство КТС.

ТЕМА 4. Трудові спори щодо поновлення на роботі та зміни формулювання причин звільнення

Порядок звернення до суду про поновлення на роботі. Позовна заява по справах про поновлення на роботі.

Особливості розгляду спорів про поновлення на роботі працівників звільнених у зв'язку із скороченням чисельності чи штатів.

Особливості розгляду спорів про поновлення на роботі працівників звільнених за виявленою невідповідністю Особливості розгляду спорів про займаній посаді, або виконуваний роботі.

Особливості розгляду спорів про поновлення на роботі працівників звільнених за порушення трудової дисципліни.

Рішення суду про поновлення на роботі незаконно звільненого працівника.

ТЕМА 5. Розгляд судами інших спорів, які виникають у трудових правовідносинах.

Особливості прийому позовних заяв даної категорії справ. Специфіка розгляду трудових спорів, які були предметом розгляду КТС. Розгляд у судах трудових спорів про відшкодування шкоди, завданої підприємству, установі, організації. Розгляд спорів про відмову у прийомі на роботу окремих категорій працівників. Поняття незаконної відмови. Особливості рішення суду про незаконну відмову у прийнятті на роботу. Розгляд судом справ про відшкодування моральної шкоди, заподіяної працівнику. Поняття моральної шкоди та підстави її стягнення. Рішення суду про відшкодування моральної шкоди.

ТЕМА 6. Поняття та загальна характеристика колективних трудових спорів (конфліктів).

Поняття і предмет колективного трудового спору. Загальна характеристика законодавства, яке регулює порядок вирішення колективних трудових спорів. Рівні виникнення колективних трудових спорів. Сторони колективного трудового спору. Порядок формування вимог найманих працівників. Порядок розгляду вимог найманих працівників роботодавцем.

Поняття, значення та завдання примирних процедур для вирішення колективного трудового спору.

Загальна характеристика і завдання органів, які вирішують колективні трудові спори. Порядок утворення і завдання примирної комісії. Функції незалежного посередника при вирішенні колективного трудового спору. Порядок утворення трудового арбітражу. Правовий статус членів примирних комісій, трудових арбітражів та незалежних посередників. Гарантії незалежним посередникам, членам примирних комісій і трудових арбітражів.

Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору.

4. Інформаційний обсяг дисципліни

	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		го	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Загальна характеристика трудових спорів	15	3	3			10	15	2	2			12
Органи та способи захисту трудових прав і законних інтересів працівників.	15	2	2			9	15	2				21
Розгляд індивідуальних	15	2	2			9	15	2	2			10

трудових спорів у комісії з трудових спорів.												
Трудові спори щодо поновлення на роботі та зміни формулювання причин звільнення	15	2	2			9	15	2				21
Розгляд у судах інших спорів, які виникають у трудових правовідносинах.	15	2	2			9	15	2	2			10
Поняття та загальна характеристика колективних трудових спорів (конфліктів).	15	3	3			12	15	2				
Разом	90	16	16			58	90	12	6			74

Лекційний курс (денна – 18 год., заочна – 12 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Загальна характеристика трудових спорів	4	2
2	Органи та способи захисту трудових прав і законних інтересів працівників	4	2
3	Розгляд індивідуальних трудових спорів у комісії з трудових спорів	2	2
4	Трудові спори щодо поновлення на роботі та зміни формулювання причин звільнення	2	2
5.	Розгляд судами інших спорів, які виникають у трудових правовідносинах	2	2
6.	Поняття та загальна характеристика колективних трудових спорів (конфліктів)	4	2

Разом:	18	12
--------	----	----

Практичні заняття (денна – 14 год., заочна – 4 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Загальна характеристика трудових спорів	4	2
2	Органи та способи захисту трудових прав і законних інтересів працівників	2	
3	Розгляд індивідуальних трудових спорів у комісії з трудових спорів	2	
4	Трудові спори щодо поновлення на роботі та зміни формулювання причин звільнення	2	2
5	Розгляд судами інших спорів, які виникають у трудових правовідносинах	2	
6	Поняття та загальна характеристика колективних трудових спорів (конфліктів)	2	
	Разом	14	4

Самостійна робота (денна – 58 год., заочна 74 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Загальна характеристика трудових спорів	10	10
2	Органи та способи захисту трудових прав і законних інтересів працівників	10	21
3	Розгляд індивідуальних трудових спорів у комісії з трудових спорів	10	6
4	Трудові спори щодо поновлення на роботі та зміни формулювання причин звільнення	10	21
5	Розгляд судами інших спорів, які виникають у трудових правовідносинах	10	6
6	Поняття та загальна характеристика колективних трудових спорів (конфліктів)	8	10
	Разом	58	74

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Знання та навички студентів, отримані при вивченні навчальної дисципліни «Актуальні питання вирішення трудових спорів», оцінюються за рейтинговою системою.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).

Підсумкові бали = Загальна кількість балів (перед + Кількість балів за

навчальної дисципліни
контролем

підсумковим контролем)

підсумковим

Форми поточного контролю включають: оцінювання виконання самостійних теоретичних та практичних завдань, тестів та контрольних робіт, виконаних студентами під час практичних занять.

Формою підсумкового контролю знань та навичок студентів по дисципліні є залік, на якому результати їх навчальної роботи оцінюються за весь період вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою. Залік проводиться в усній формі.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані , всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному

			сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60-64		E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FХ	« Умовно незадовільно » теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	« Безумовно незадовільно » теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні

			<p>навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки</p>
--	--	--	---

7. Рекомендована література

1. Петков С.В., Журавльов Д.В., Дрозд О.Ю., Дрозд В.Г. Трудові спори в Україні та їх вирішення. Актуальне законодавство та судова практика. // Центр навчальної літератури. 2021 р.
2. Новіков Денис Олександрович. Трудове процесуальне право : навч. посібник / Д. О. Новіков. – Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. – 129 с.
3. Дараганова Н.В. Трудові спори: навч. посібник / Н.В.Дараганова. – К.: Алерта, 2012. -272 с.
4. Альтернативні способи вирішення трудових спорів / В. Я. Бурак, Л. В. Кулачок-Тітова, П. Д. Пилипенко, Н. Чудик-Білоусова ; під ред. У. Гелльманна, П. Д. Пилипенка. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. – 172 с
5. Запара С.І. Захист права на працю: теоретичні засади становлення та розвитку: монографія/ С.І. Запара. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013, 380с.
6. Бурак В. Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників: монографія. /В.Я. Бурак, Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 440 с.
7. Бурак В.Я. Правові засади захисту трудових прав працівників. / В. Я. Бурак. – Київ, Істина, 2013
8. Запара С.І. Захист права на працю: теоретичні засади становлення та розвитку: Монографія / С. І. Запара. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. – 380 с.
9. Трудове право України: Академічний курс: підр. для студ. вищ. навч. закл. // За ред.. П.Д. Пилипенка. – 5-те вид., переробл. і доп. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2014. – 552 с.
10. Любчик О.А. Роль суду у вирішенні колективних трудових спорів відповідно до норм чинного законодавства //Митна справа №1 (79) 2012
11. Шевчук З. Трудові спори про недотримання роботодавцем вимог оплати праці //Публічне право № 4(8) 2012
12. Балух В.С. Альтернативні способи вирішення індивідуальних трудових спорів / В. С. Балух // Право і суспільство. – 2015. - № 4. – С. 45-50.

Законодавство:

1. Конституція України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс законів про працю України. // URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Цивільний процесуальний кодекс України. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - № 35-36 - № 37. - Ст. 446. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
5. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 5 вересня 1999 року № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>
6. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23 грудня 2010 року № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 255. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>
7. Закон України «Про звернення громадян» від 02 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 20. – Ст. 99. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03 березня 1998 року № 137–98 [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Постанова Верховної Ради України «Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України» від 06 листопада 1991 року № 1796-XII // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1796-12#Text>.
11. Положення про Національну службу посередництва та примирення: Указ Президента України від 17 листопада 1998 року № 1258/98 [Текст] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1258/98#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та осіб, які для цілей Закону України “Про запобігання корупції” прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 13 червня 2000 року № 950 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 24. – Ст. 1004. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2000-%D0%BF#Text>
13. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголошена Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року. // Офіційний вісник України. – 2008. – 93. – Ст. 3103. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
14. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 року. // URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: прийнята Радою Європи 04 листопада 1950 року. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 133. – Ст. 270. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
16. Конвенція Міжнародної організації праці № 154 «Про сприяння колективним переговорам» від 19 червня 1981 року // Офіційний вісник України. – 2007. – № 63. – Ст. 2490. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006#Text
17. Рекомендація Міжнародної організації праці № 92 «Щодо добровільного примирення та арбітражу» від 29.06.1951 // URL:

- http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_232.
18. Рекомендація Міжнародної організації праці щодо розгляду скарг на підприємстві з метою їх вирішення // Міжнародна організація праці. Офіційний сайт. URL: <http://www.ilo.org.ua/DocLib/Forms/recommendations.aspx>
  19. Про затвердження Положення про порядок формування і затвердження вимог найманих працівників, профспілок: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 26 вересня 2014 року № 66 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6864:2014-10-07-09-39-18&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
  20. Положення про трудовий арбітраж: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 року № 135 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=97:2010-02-25-15-07-59&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
  21. Положення про арбітра: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 року № 132 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=96:2010-02-24-14-36-30&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
  22. Положення про порядок забезпечення гарантій незалежним посередникам, членам примирних комісій і трудових арбітражів (трудоим арбітрам), затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 13.07.2012 р. № 82 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3732:2012-07-27-14-13-12&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
  23. Положення про посередника: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 року № 133 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=99:2010-02-25-15-11-28&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22
  24. Положення Про примирну комісію, затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 18.11.2008 р. № 130 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=100:2010-02-25-15-18-22&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22;
  25. Регламент роботи примирної комісії по розгляду і вирішенню колективного трудового спору (конфлікту), затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 08.08.2008 р. № 94 // URL: http://nsppkm.ucoz.ru/load/reglament_roboti_primirnoji_komisiji/1-1-0-1.
  26. Регламент роботи трудового арбітражу по розгляду і вирішенню колективного трудового спору (конфлікту), затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 08.08.2008 р. № 95// URL: http://http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=252:2010-03-25-16-26-14&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
  27. Положення про порядок проведення страйку як крайнього засобу вирішення колективного трудового спору (конфлікту) та примирних процедур під час страйку: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 року № 131 // URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=254:2010-03-25-16-47-02&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.

8. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua;
2. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua>
4. Верховний Суд <http://www.supreme.court.gov.ua>
5. <http://www.nau.kiev.ua/>
6. www.lawukraine.com
7. www.pravovik.com.ua
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua;
9. Офіційний веб-портал "Судова влада України": www.court.gov.ua.
10. Єдиний державний реєстр судових рішень: www.reyestr.court.gov.ua.